Passend onderwijs West-Friesland
bestaat uit SWV De Westfriese Knoop
& SWV VO West-Friesland

Informatiegids
HB-ondersteuningsvoorzieningen

Schooljaar 2026-2027

PASSEND ONDERWIJS
Postbus 1045 6801 BA Arnhem www.loesje.nl

IN HOEVEEL MATEN
IS DAT
VERKRIJGBAAR

Loesje

Inhoudsopgave

Inleiding 4
Visie 5
Doelgroep HB-ondersteuningsvoorzieningen 7
Toelatingscriteria 8
Procedure voor aanmelden en toelating 9
Doelstellingen HB-ondersteuningsvoorzieningen 12
- Leren leren 12
- Leren denken 12
- Leren (voor het) leven 13
- Persoonlijke ontwikkeldoelen 13

Bijdrage aan professionalisering scholen 14
- Inspiratiebijeenkomsten 14

Maatwerkaanbod 15
Locaties 16
Team 16
Coördinatie 16
Kwaliteit 18
Monitoren ontwikkeling van de leerling (en thuisschool) 19
In- en uitstroom 19
Praktische zaken 20
Contactinformatie 21
Bijlage 1: Afspraken voor deelname aan HB-ondersteuningsvoorziening 22

Overzicht wijzigingen:	Beschrijving:
Versie 2026-2027 (nov)	
Toelatingscriterium 2	Beschrijving van mogelijke ontwikkeldoelen leerling in plaats van behoeften, aangevuld met beschrijving van beperkingen in de schoolse omgeving
Toelatingscriterium 3	Term handelingsverlegenheid vervangen
Procedure voor aanmelden en toelating	School doet aanvraag via (DigiPlan ->) Indigo. Er wordt aangegeven met welk ontwikkeldoel(en) een leerling wordt aangemeld en welk ontwikkeldoel de school voor zichzelf ziet. De aan school verbonden gedragswetenschapper draagt bij aan verheldering onderwijs- en ondersteuningsbehoefte middels handelingsgericht diagnostiek (HGD) en schrijft de onderbouwing. De TCO toetst en geeft besluit af.
Bijdrage aan professionalisering scholen	Gebeurt explicieter a.d.h.v. geformuleerde ontwikkeldoel(en) school
Maatwerkaanbod	Vanaf schooljaar 2026-2027 maakt de maatwerkgroep op woensdag vast onderdeel uit van onze voorzieningen voor HB-leerlingen met een (tijdelijke) intensievere ondersteuningsbehoefte
Locaties en team	Beschrijving van de nieuwe teamsamenstelling en bezetting op de groepen
In- en uitstroom	Instroom vindt na vakanties plaats. Indicaties voor uitstroom worden beschreven.

Inleiding

In de regio West-Friesland werken de schoolbesturen voor primair onderwijs samen in samenwerkingsverband De Westfriese Knoop. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor de realisatie van een dekkend onderwijsaanbod voor alle leerlingen.

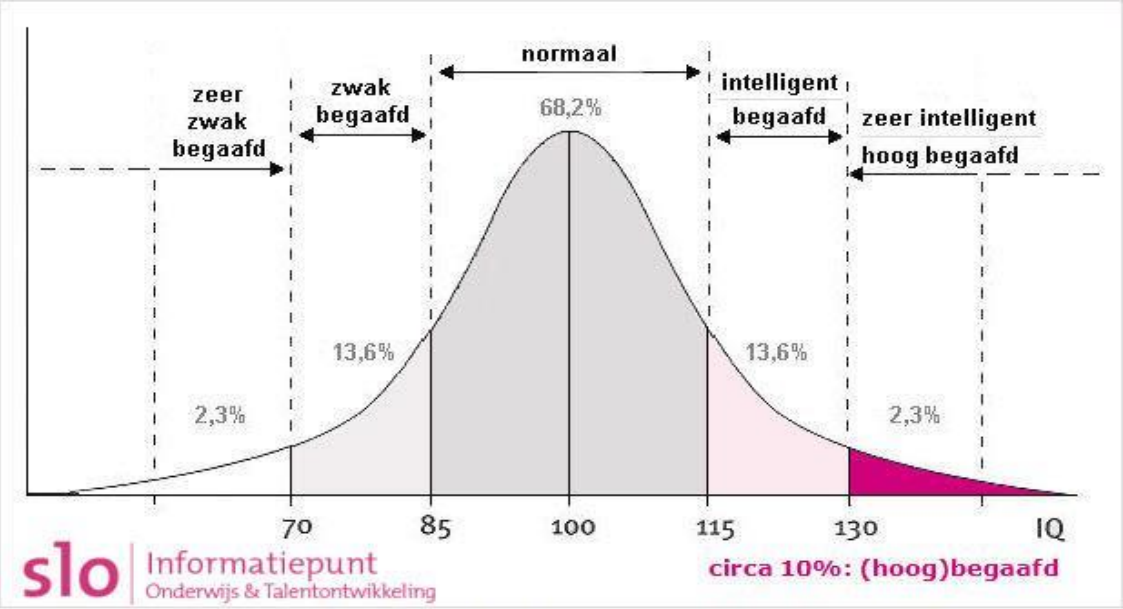
Vanaf schooljaar 2017-2018 ondersteunt het samenwerkingsverband de scholen proactief in het opbouwen van kennis over en aanbod voor leerlingen met kenmerken van begaafdheid. Er zijn afspraken gemaakt over basisondersteuning er is volop ingezet op (na)scholing. Daarnaast zijn sinds schooljaar 2018-2019 vier regionale ondersteuningsvoorzieningen (hierna genoemd HB-ondersteuningsvoorzieningen) actief voor **hoogbegaafde leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte** waaraan op school- (en bestuurs)niveau onvoldoende tegemoet kan worden gekomen. De leerlingen ontvangen 1 dag per week een speciaal onderwijs- en ondersteuningsaanbod in een regionale setting met peers. Uitgangspunt is dat deelname aan deze voorzieningen tijdelijk van aard is. De intentie is dat leerlingen én hun scholen groeien in vaardigheden en (zelf)kennis, zodat een mismatch tussen de behoeften van de leerling enerzijds en de mogelijkheden van de school anderzijds wordt verkleind of opgeheven. Vanuit de HB-ondersteuningsvoorzieningen wordt hiertoe zoveel als mogelijk bijgedragen aan kennisdeling met en ondersteuning van de thuisscholen van de leerlingen.

In deze informatiegids wordt alle informatie over de HB-ondersteuningsvoorzieningen beschreven, zowel over uitgangspunten en aanmeldprocedure als over tal van praktische zaken. Start uw leerling of kind binnenkort in één van onze HB-ondersteuningsvoorzieningen? Dan vindt u in deze gids alle informatie terug.

Visie

Over het concept hoogbegaafdheid bestaat nog steeds veel discussie. Wetenschappelijke consensus ontbreekt tot op heden. Waar wel consensus over bestaat is een hoge intelligentie als gemeenschappelijke factor voor het concept hoogbegaafdheid. Een afwijking van twee standaarddeviaties van het gemiddelde of meer (uitgedrukt in IQ spreken we dan over een IQ van 130 en hoger, op pagina 9 beschrijven we hoe wij omgaan met intelligentieonderzoek) wordt hierbij doorgaans aangehouden. Verschillende modellen en theorieën voegen hier verschillende kenmerken aan toe en ook in de praktijk worden bepaalde kenmerken en behoeften vaak herkend bij hoogbegaafde leerlingen, zoals behoefte aan verdieping en autonomie. Gelijktijdig kunnen hoogbegaafde mensen en dus ook leerlingen sterk van elkaar verschillen in karakter, kenmerken, ontwikkelingsverloop en behoeften.

Wanneer we inzoomen op leerlingen met een zeer hoge intelligentie kunnen we uitgaan dat binnen samenwerkingsverband De Westfriese Knoop (totaal leerlingaantal 18.435) circa 424 leerlingen (2,3%, zie figuur hieronder) zo'n hoge intelligentie hebben. Bij de meeste van deze leerlingen verloopt hun schoolgang zonder al te grote problemen en lukt het de scholen om rekening te houden met bijvoorbeeld een behoefte aan minder herhaling en meer verdieping van leeraanbod. Binnen het samenwerkingsverband werken de scholen vanuit de inclusieve visie waarbij hoogbegaafde leerlingen bij voorkeur en zoveel mogelijk goed onderwijs en passende ondersteuning thuisnabij op de eigen basisschool ontvangen.

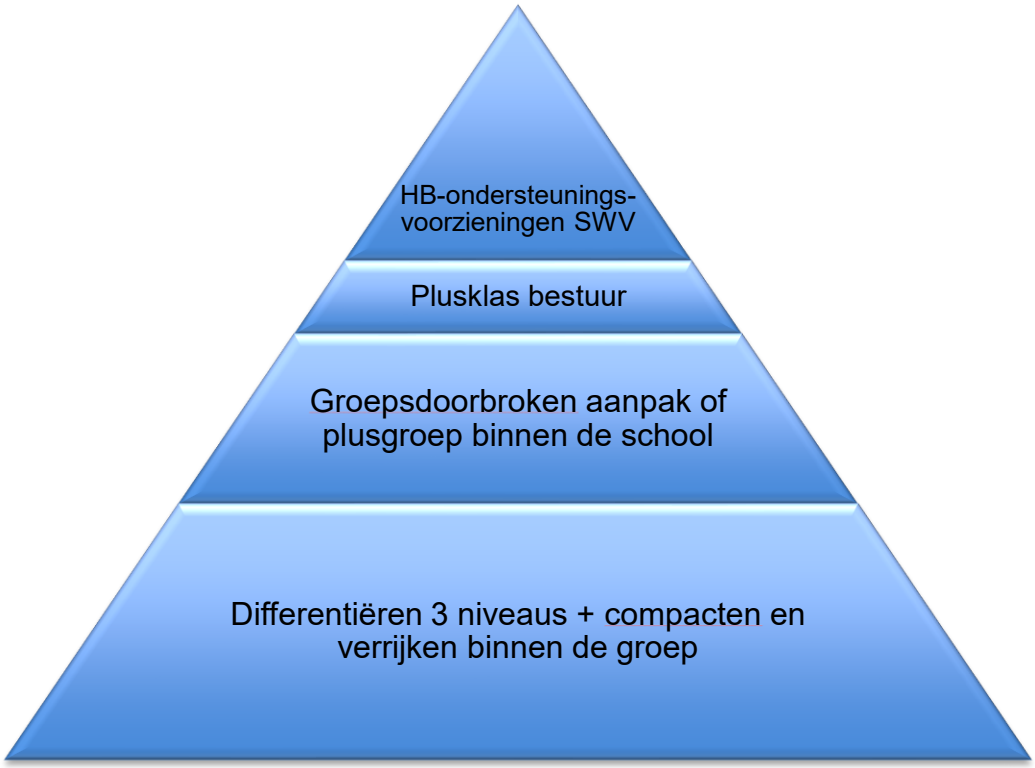

Verdeling van IQ-scores onder de normaalverdeling – Ten opzichte van de gemiddelde IQ-score van 100 valt ca. 68% van een gemiddelde schoolpopulatie binnen een normaal IQ-bereik van 85–115 (= maximaal 1 standaardafwijking vanaf het gemiddelde). Binnen de ca. 16% die hierboven scoort, laat ongeveer 10% van de leerlingen – *naast een hoge intelligentiescore* – ook specifieke kenmerken zien die duiden op (hoog)begaafdheid, o.a. creërend denkvermogen en een sterke intrinsieke motivatie.

Voor sommige hoogbegaafde leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte of specifieke hulpvraag kan blijken dat de mogelijkheden voor aanbod en ondersteuning op de eigen school en/of binnen het eigen schoolbestuur (nog) niet afdoende zijn. Voor deze leerlingen voorziet het samenwerkingsverband in vier regionale HB-ondersteuningsvoorzieningen (oftewel 4 groepen, welke op 2 plaatsen in ons samenwerkingsverband worden aangeboden. Zie voor meer informatie hoofdstuk 'locaties'). Binnen deze voorzieningen wordt een (in principe tijdelijk) specialistisch

arrangement geboden waarmee wordt bijgedragen aan ontwikkeling van leerling én school. De HB-ondersteuningsvoorzieningen zijn geen vanzelfsprekend “eindstation” voor hoogbegaafde leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Wij streven ernaar bij te dragen aan groei en ontwikkeling, zodat leerlingen na een periode deelname ook weer kunnen uitstromen. Tegelijkertijd is er altijd ruimte voor langere deelname indien nodig, bijvoorbeeld voor leerlingen met duidelijke behoefte aan contact met ontwikkelingsgelijken (peers) waar dat op de eigen school moeilijk te realiseren is.

Hieronder wordt de positie van de HB-ondersteuningsvoorzieningen binnen de ondersteuningspiramide visueel weergegeven.

Doelgroep HB-ondersteuningsvoorzieningen

De doelgroep van de HB-ondersteuningsvoorzieningen betreft hoogbegaafde leerlingen met een **extra ondersteuningsbehoefte**.

Sommige leerlingen met een hoog cognitief potentieel functioneren prima op school, terwijl anderen kampen met problematiek. In het model van talentontwikkeling (Kuipers, 2010) is te zien hoe persoonlijke en omgevingsfactoren van invloed zijn op het ontwikkelingsproces van kinderen. De doelgroep van de HB-ondersteuningsvoorzieningen betreft leerlingen bij wie persoonlijke eigenschappen belemmerend werken voor hun ontwikkeling en/of die een mismatch ervaren tussen hun behoeften en de kenmerken van hun (schoolse) omgeving.

Toelatingscriteria

Criterium 1
De doelgroep van de HB-ondersteuningsvoorzieningen wordt gevormd door **hoogbegaafde leerlingen**; leerlingen met een hoog ontwikkelingspotentieel (intelligentie) waarmee vaak bepaalde leereigenschappen samenhangen, zoals snel verbanden kunnen leggen, grote denkstappen kunnen nemen en beschikken over een sterk geheugen. Er kunnen ook persoonlijke kenmerken als een perfectionistische en kritische instelling of een sterke sensitiviteit worden herkend.

Criterium 2
Daarnaast is er sprake van **extra ondersteuningsbehoefte bij de leerling en/of een onvoldoende kansrijke omgeving op de eigen school**. Hieronder worden enkele voorbeelden gegeven. De leerling kan ontwikkeldoelen hebben op het vlak van:

- zelfstandigheid, taakaanpak, leer- en werkstrategieën/executieve vaardigheden, doorzettingsvermogen en/of motivatie
- veerkracht, zelfbeeld en zelfvertrouwen
- psycho-educatie en identiteitsontwikkeling

En/of de school kan (nog) onvoldoende voorzien in:

- een behoefte aan een ver(der)gaand verdiept en verbreed onderwijsprogramma
- een behoefte aan contact met ontwikkelingsgelijken/peers

Criterium 3
De school heeft - vanuit zicht op de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling - planmatig gewerkt om aan de behoeften van de leerling tegemoet te komen (er wordt geadviseerd aanpassingen in onderwijs en begeleiding direct in een OPP vast te leggen). Een school die hierin nog onvoldoende bekwaam is, dient een begaafdheidsdeskundige van het eigen schoolbestuur of het samenwerkingsverband te hebben ingeschakeld voor advies en ondersteuning. Pas wanneer blijkt dat **aanpassingen en ondersteuning op school onvoldoende effect** hebben en de ondersteuningsbehoefte van de leerling (tijdelijk) om extra specialistische ondersteuning vraagt, kan worden aangemeld voor de HB-ondersteuningsvoorzieningen**.**

Leeftijd
Leerlingen kunnen worden aangemeld voor deelname aan een HB-ondersteuningsvoorziening wanneer zij voldoende zelfredzaam zijn in werken aan inhoudelijke opdrachten. Dit betekent in de praktijk dat zij beschikken over een functioneel lees- en schrijfniveau en enige zelfstandigheid hebben in het werken. De meeste leerlingen die worden aangemeld zitten in de midden- of bovenbouw van het basisonderwijs. Een enkeling is jonger. Dit hoeft op zich geen probleem te vormen, mits de leerling wel voldoende kan meedoen aan het programma en er voldoende kansen zijn voor sociale aansluiting. Wanneer dit niet het geval is of hierover sterke twijfel bestaat, kan het team van de HB-ondersteuningsvoorzieningen adviseren instroom uit te stellen.

Contra-indicaties
Externaliserend probleemgedrag, waarbij de leerling een gevaar voor zichzelf en zijn/haar omgeving vormt én ook sterk verstorend gedrag, vormen een contra-indicatie. Ons uitgangspunt is dat leerlingen tot de doelgroep van de HB-ondersteuningsvoorzieningen behoren wanneer hun onderwijs- en ondersteuningsbehoefte past bij het specifieke aanbod van de voorzieningen én zij over voldoende regulatievaardigheden beschikken om het ontwikkelingsproces van anderen niet bovenmatig te verstoren en/of onevenredig veel aandacht van de leerkrachten vragen. Contra-indicaties kunnen aanleiding geven tot afgifte van een proefplaatsing (zie verder bij procedure) en/of eventuele uitstroom.

Procedure voor aanmelden en toelating

Aanvragen voor de HB-ondersteuningsvoorziening worden in het ondersteuningsteam (OT) van de school besproken met de vaste partners van het OT. Aanvragen worden getoetst aan de hand van de eerder beschreven criteria (blz 8). De aan de school verbonden gedragswetenschapper fungeert hierbij als kritische sparringpartner en heeft de taak een onderbouwing te schrijven indien alle deelnemers van het OT van mening zijn dat aanmelden voor de HB-ondersteuningsvoorziening geïndiceerd is. Bij twijfel over complexiteit kan altijd ook de begaafdheidsdeskundige van het samenwerkingsverband worden uitgenodigd (via P2O) om mee te denken.

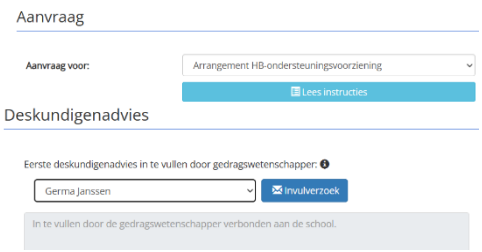
Indien wordt besloten een aanvraag te doen voor de HB-ondersteuningsvoorziening, doet de school de aanvraag via Indigo; dit kan via DigiPlan of rechtstreeks in Indigo.

- De school doet een aanvraag in Indigo:
  - Via 'Aanvraag voor' Arrangement HB-ondersteuningsvoorziening.
  - Bij 'Beoogde school' selecteert de school HB-ondersteuningsvoorziening locatie Enkhuizen of locatie Wognum.
  - De school bepaalt de wettelijk vertegenwoordiger(s) van de leerling en geeft toegang tot de aanvraag via 'Activeer' Ouderportaal toegang.
  - De school schrijft bij 'Motivering van de aanvraag' (pagina 3):
    -De motivatie voor de aanvraag
    -Welk(e) ontwikkeldoel(en) de leerling heeft bij de HB-ondersteuningsvoorzieningen
    -Welk ontwikkeldoel de school heeft in het ontwikkelen van een passend aanbod in de toekomst voor deze leerlingen met vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.
  - De school vult de velden in Indigo zo volledig mogelijk in
- De wettelijk vertegenwoordigers krijgen via de school leestoegang tot het dossier en schrijftoegang bij onderdeel 'Wettelijk vertegenwoordigers van de leerling'. De wettelijk vertegenwoordigers geven aan:
  - Zijn bekend te zijn met de inhoud van de aanvraag (ja/nee)
  - Zijn akkoord met de aanvraag (ja/nee). De voorwaarden deelname HB-ondersteuningsvoorzieningen staan vermeld bij het i'tje (zie onderstaand).
  - Zienswijze m.b.t. de aanvraag
  - Zienswijze van hun kind m.b.t. de aanvraag
-

Voorwaarden deelname HB-ondersteuningsvoorzieningen:

- Ouders/verzorgers zijn zelf verantwoordelijk voor het vervoer voor hun kind naar de voorziening (brengen en halen);
- Deelname gaat vóór andere activiteiten of vrije dagen op de eigen school. Dit betekent dat de leerling altijd aanwezig is, tenzij verhinderd door ziekte of calamiteiten;
- De leerling heeft een time-out kaart die hij/zij naar eigen keuze driemaal per jaar kan inzetten op momenten dat hij/zij toch liever deelneemt aan (bijzondere) activiteiten op de eigen school;
- Binnen de HB-ondersteuningsvoorziening wordt een aantal keer per jaar een voortgangs- en evaluatiegesprek gehouden over elke leerling. Van school wordt verwacht dat tenminste één afgevaardigde (leerkracht, intern begeleider) bij deze gesprekken aanwezig is en van ouders wordt verwacht dat ten minste één van hen aanwezig is;
- De school stelt de leerkracht(en) van de HB-ondersteuningsvoorziening tijdig op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen c.q. acties, zoals bijvoorbeeld het overslaan van een groep of de overstap naar ander onderwijs of een andere school buiten het samenwerkingsverband;
- Tijdens de aanwezigheid in de HB-ondersteuningsvoorziening en tijdens uitstapjes met de voorziening valt de leerling onder de verzekering van de thuisschool;
- School maakt ruimte in het rooster voor de verwerking van de door de HB-ondersteuningsvoorziening verstrekte wekelijkse opdracht en biedt de leerling passende begeleiding bij het uitvoeren van deze opdracht;
- De leerling is gemotiveerd om actief mee te doen aan de activiteiten in de HB-ondersteuningsvoorziening en ouders stimuleren hun kind hierin waar mogelijk.

- Daarnaast levert school de volgende documenten als bijlagen aan binnen Indigo:
  - Een actueel ingevuld groeidocument/Digiplan inclusief OPP en recent geëvalueerd plan van aanpak voor de leerling met tenminste 1 evaluatie (handelingsdeel);
  - Recente leerresultaten/didactische ontwikkeling ;
  - Verslag handelingsgerichte diagnostiek (HGD) teneinde verheldering van de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling. De diagnosticus beslist hierbij zelf welke instrumenten, gesprekken, observaties, toets-gegevens en/of contextinformatie hij/zij nodig acht om de hulpvraag te beantwoorden en concrete handelingsadviezen te formuleren[1]. Bij twijfel kan worden overlegd met HB-coördinator van het samenwerkingsverband.
  - Welke bijlagen toegevoegd moeten worden, staat vermeld bij 'Lees instructies' (pag 1 onderdeel 'Aanvraag')

- Na voorbereiding van de aanvraag koppelt de school de gedragswetenschapper aan het dossier via een invulverzoek (pag 3 onderdeel 'Deskundigenadvies')
- De gedragswetenschapper schrijft de onderbouwing van de aanvraag via 'Eerste deskundigen advies'.
- Na voltooien van de onderbouwing, verstuurt de school de aanvraag naar het samenwerkingsverband.
- Het secretariaat van de TCO checkt volledigheid van de aanvraag (bijlagen en onderbouwing)
- Wanneer dossier compleet is, wordt de aanvraag op agenda TCO gezet
- De TCO neemt besluit en schrijft toelichting via Tweede deskundigen advies.

Ontvangen aanmeldingen binnen Indigo worden viermaal per jaar (meestal de 3de dinsdag na de herfst-, kerst-, voorjaars- en meivakantie) besproken in de TCO (Toewijzingscommissie ondersteuning) van het samenwerkingsverband waarbij – in aanwezigheid van de begaafdheidsdeskundige en/of HB-coördinator – besluiten worden afgegeven over toelating.

School en ouders/verzorgers worden op de hoogte gesteld van het besluit en bij een positief besluit of proefplaatsing informeert de HB-coördinator het team van de HB-ondersteuningsvoorzieningen. Vanuit het team wordt contact met ouders/verzorgers en school opgenomen voor het maken van een afspraak voor een intake. Bij de intake wordt kennisgemaakt en uitleg gegeven, worden de voorwaarden voor deelname doorgenomen (zie bijlage 1) en worden afspraken gemaakt over praktische zaken en de persoonlijke ontwikkeldoelen van de leerling en de school.

1. [1] Benodigd handelingsgericht onderzoek wordt uitgevoerd door de aan de school verbonden gedragswetenschapper. Hij/zij heeft de mogelijkheid supervisie aan te vragen bij complexe casuïstiek;
2. Onderzoek wordt uitgevoerd vanuit het aan de school verstrekte budget voor handelingsgerichte diagnostiek (HGD);
3. Wanneer reeds diagnostisch onderzoek bij een leerling is afgenomen (bijvoorbeeld door een door ouders ingeschakelde externe partij), wordt in het OT beoordeeld of dit onderzoek voldoet in het kader van de procedure. Naast een kwalitatieve beoordeling van het onderzoek, kunnen de volgende uitgangspunten hierbij worden meegenomen:
   - Het onderzoek is uitgevoerd door een orthopedagoog, psycholoog of GZ-psycholoog met diagnostische bevoegdheid;
   - Bij kinderen tot 6 jaar is het onderzoeksverslag 1 jaar geldig, bij kinderen van 6 tot 8 jaar 2 jaar en bij kinderen van 8 jaar en ouder geldt geen maximale geldigheid van het verslag.

Het team van de HB-ondersteuningsvoorzieningen beslist op welke locatie/in welke groep een nieuwe leerling instroomt. Zij doet dit op basis van:

- locatie thuisschool van de leerling (nabijheid)
- leeftijd en eventuele andere kenmerken van de betreffende leerling
- de groepssamenstelling per groep

Proefplaatsing

Indien twijfel bestaat met betrekking tot contra-indicaties of geschiktheid van het aanbod van de HB-ondersteuningsvoorziening voor een leerling, bestaat de mogelijkheid van een **proefplaatsing**. De gedragswetenschapper van het OT kan dit beschrijven in de onderbouwing of de TCO kan hiertoe besluiten. Tijdens een proefplaatsing wordt geobserveerd of het aanbod van de HB-ondersteuningsvoorziening past bij de ondersteuningsvraag van de leerling en of gedrag (opstandig, externaliserend, zelfbepalend) in deze setting uitdooft of (op de voorgrond) blijft bestaan en vraagt om een andersoortige omgeving en/of ondersteuning. Het team van de HB-ondersteuningsvoorzieningen bespreekt na een afgesproken periode met ouders/verzorgers en thuisschool of de proefplaatsing leidt tot voortzetting of afronding van deelname.

Doelstellingen HB-ondersteuningsvoorzieningen

De voorzieningen hebben als primair doel om hoogbegaafde leerlingen met extra ondersteuningsbehoefte op professionele wijze te begeleiden en bij te dragen aan hun ontwikkeling. Het vergroten van welbevinden, zelfvertrouwen en zelfverantwoordelijk leren vormen belangrijke uitgangspunten.

Naast deze algemene doelstellingen, worden drie meer concrete doelstellingen onderscheiden: leren leren, leren denken en leren (voor het) leven[2]. Aan deze doelstellingen wordt gewerkt binnen het rijke aanbod van les- en leeractiviteiten welke thematisch wordt aangeboden. Jaarlijks worden meerdere thema's behandeld.

Leren leren

De leerlingen die bij ons komen hebben regelmatig onvoldoende ontwikkelde leer- en werkstrategieën of een negatieve leerattitude. Dit kan te maken hebben met het gegeven dat de lesstof op school tot nu toe onvoldoende inspanning van hen heeft gevraagd, waardoor zij niet zijn aangesproken op vaardigheden als goed luisteren, doorzetten wanneer het moeilijk wordt, een plan bedenken voor de aanpak van een taak of hun plan bijstellen wanneer nodig. Soms spelen ook specifieke begaafdheidskenmerken een rol bij het niet adequaat omgaan met formele leersituaties. Zo kunnen hoogbegaafde leerlingen kritisch, eigengereid en soms koppig of star zijn en niet zomaar geneigd een aangereikte leer- of werkstrategie over te nemen. Ook kan veel onzekerheid of negatief perfectionisme belemmerend werken. Bij het leren leren gaat het om verschillende aanpakken of strategieën kennen en kunnen inzetten, werken volgens een plan (eerst denken, dan doen), en doorzetten en omgaan met fouten maken c.q. falen.

Hoe wordt er binnen de HB-ondersteuningsvoorzieningen aan deze doelstelling gewerkt?
Bij het werken aan opdrachten en projecten wordt uitgebreid aandacht besteed aan aanpak en inzet, zowel in de voorbereiding, gedurende de uitvoering als tijdens de reflectie c.q. evaluatie achteraf. Ook worden verschillende leer- en studiestrategieën expliciet behandeld en getraind.

Leren denken

Bij leren denken gaat het om het ontwikkelen van verschillende (hogere) denkvaardigheden:
Analytisch denken:

- logisch redeneren
- herkennen van verschillen en overeenkomsten
- verbanden herkennen (oorzaak en gevolg)
- de relatie kunnen zien tussen verschillende onderdelen binnen het grotere geheel
- hoofd- en bijzaken onderscheiden

Creatief denken:

- Flexibel denken
- Inventiviteit
- Associëren en brainstormen
- Complexe, meerduidige informatie tegelijkertijd overzien
- Ongewone, originele vragen stellen
- Problemen in een ander kader plaatsen (*out-of-the-box*)
- Inlevingsvermogen

[2] Doelen en vaardighedenlijst (SLO, versie 2010) en LOOD-lijst (Jan van Nuland, sept 2020)

Praktisch denken:
- Doelgericht denken en werken
- Overzien wat bijdraagt aan het doel en wat niet
- Zelfkennis: eigen sterke en zwakke kanten kennen
- Overtuigingskracht
- Teamwork
- Plannen

Hoe wordt er binnen de HB-ondersteuningsvoorzieningen aan deze doelstelling gewerkt?
Leerlingen leren hun eigen denkvoorkeur(en) herkennen en worden gestimuleerd ook andere denkvaardigheden verder te ontwikkelen. Ook bij samenwerkingsopdrachten wordt gereflecteerd op basis van de inzet van ieders bijdrage en denkvaardigheid. De taxonomie van Bloom wordt ingezet bij het verdiepen van onderzoeksvragen, zodanig dat de hogere denkvaardigheden worden aangesproken en ontwikkeld.

Leren (voor het) leven

Hierbij gaat het om het ontwikkelen van intra en interpersoonlijke vaardigheden; inzicht in jezelf, samen leren en samenwerken. Te denken valt aan vaardigheden als:
- Onderzoeken van de eigen sterke en minder sterke kanten
- Gebruik maken van de eigen sterke kanten en blijven werken aan minder sterke kanten
- Volledige inzet tonen en eisen stellen aan het eigen werk passend bij de eigen mogelijkheden: doelen niet te hoog en niet te laag stellen
- Kunnen omgaan met situaties waarin je niet direct weet hoe het moet of waarin iets niet meteen lukt
- Kunnen omgaan met fouten maken of tegenslag, begrijpen dat hieruit iets te leren valt
- Openstaan voor feedback en feedback aan anderen geven waar zij wat mee kunnen
- Hulp vragen, geven en ontvangen
- Herkennen wanneer samenwerken belangrijk is en hierbinnen verschillende taken of rollen kunnen vervullen.

Hoe wordt er binnen de HB-ondersteuningsvoorzieningen aan deze doelstelling gewerkt?
Binnen de voorzieningen wordt veel gesproken over bovenstaande vaardigheden, waarmee zelfinzicht bij leerlingen wordt vergroot. Het draagt bij aan jezelf beter leren kennen, begrijpen en (aan)sturen. Daarnaast wordt bij het werken aan opdrachten en projecten veelvuldig reflectie geboden, zowel in de voorbereiding, gedurende de uitvoering als achteraf. In deze reflectie wordt zowel aandacht aan leervaardigheden als ‘levensvaardigheden’ besteed (afhankelijk van het doel van de leerling, groep of opdracht).

Persoonlijke ontwikkeldoelen

In het verlengde van de doelstellingen die wij als voorzieningen nastreven, worden voor elke leerling bij aanmelding bij de HB-ondersteuningsvoorzieningen één of enkele persoonlijke ontwikkeldoelen vastgesteld. Gedurende hun deelname aan de HB-ondersteuningsvoorziening worden leerlingen gestimuleerd en ondersteund bij het werken aan deze persoonlijke ontwikkeldoelen.

Bijdrage aan professionalisering scholen

Een nevendoel van de HB-ondersteuningsvoorzieningen is het bijdragen aan de ontwikkeling en professionalisering van de scholen/leerkracht(en) van deelnemende leerlingen. Op verschillende manieren proberen wij kennis te delen en leerkrachten te ondersteunen bij het vormgeven van onderwijs en ondersteuning op de eigen school. Vanaf schooljaar 2026-2027 gebeurt dit explicieter aan de hand van het bij de aanmelding geformuleerde ontwikkeldoel van/voor de thuisschool.

Wekelijks sturen we een verslag aan alle leerkrachten en intern begeleiders/kwaliteitscoördinatoren van de scholen waarin we beschrijven op welke wijze aan welke doelen is gewerkt in de groepen. Deze verslaglegging dient zowel ter inspiratie als dat we er een betere afstemming/samenwerking tussen de eigen klas en HB-groep mee beogen.

Daarnaast delen we kennis en ervaring binnen de gezamenlijke overlegmomenten én stimuleren we scholen contact op te nemen bij vragen, kwesties of signalen. U kunt ons telefonisch bereiken op onze werkdagen na schooltijd en u kunt ons via de mail bereiken. Zie pagina 21 voor alle contactgegevens.

Inspiratiebijeenkomsten

Vanaf schooljaar 2024-2025 wordt jaarlijks een inspiratiebijeenkomst georganiseerd door het team van de HB-ondersteuningsvoorzieningen. De bijeenkomst is gericht op het coachend begeleiden van hoogbegaafde leerlingen. Personeel van alle scholen binnen het samenwerkingsverband (po en vo) kan zich hiervoor aanmelden. De scholen worden geïnformeerd over dit aanbod door het secretariaat van het samenwerkingsverband.

Maatwerkaanbod

Sinds schooljaar 2024-2025 draait er binnen de HB-ondersteuningsvoorzieningen een pilot waarin maximaal 16 hoogbegaafde leerlingen met intensieve ondersteuningsbehoefte een tweede dagdeel per week naar de voorziening komen (op de woensdag). Op deze ochtend werken zij met individueel maatwerk aan eigen ontwikkeldoelen. Sommige leerlingen hebben behoefte aan vergaande verrijking, andere aan extra begeleiding bij een kernvak waarbij zij door hun executieve vaardigheden en/of mindset vastlopen.

Op 17 maart 2026 hebben de samenwerkende schoolbesturen binnen het samenwerkingsverband besloten dit maatwerkaanbod in de komende 5 jaar voort te zetten als onderdeel van het dekkend aanbod in de regio. Dit besluit is genomen op basis van onderzoek in de regio waaruit een breed draagvlak onder de scholen blijkt voor dit aanbod. Ook is gebleken dat de vraag naar dit aanbod niet voortkomt uit tekortschietende inzet op de eigen scholen. Juist de scholen met sterke signalering en sterk aanbod maken vaker gebruik van de HB-ondersteuningsvoorzieningen (reguliere groepen en maatwerkgroep). Voor een selectieve groep hoogbegaafde leerlingen blijken de inzet van gespecialiseerde expertise, intensieve(re) ondersteuningsmogelijkheden en peercontact een belangrijke aanvulling op het aanbod op hun eigen school.

Monitoren ontwikkeling van de leerling

Het gebruik maken van een tweede ochtend HB-ondersteuningsvoorziening kent geen minimale of maximale duur, maar is in principe altijd tijdelijk van aard. Uitgangspunt is het versterken van de leerling en de thuisschool, zodanig dat extra ondersteuning in een voorziening niet meer nodig is en de leerling (weer) kan profiteren van goed onderwijs en passende ondersteuning op de eigen basisschool.

De ontwikkeling van elke leerling wordt zorgvuldig gevolgd en tenminste besproken tijdens de reguliere voortgangs- en evaluatiegesprekken. De ontwikkeling van de leerling wordt dan in brede zin besproken en specifiek ten aanzien van de persoonlijke ontwikkeldoelen. Op basis hiervan wordt beoordeeld of leerling en school voldoende zijn versterkt om deelname aan de tweede ochtend van de HB-ondersteuningsvoorziening te beëindigen.

Aanmeldroute

Leerlingen komen in aanmerking voor een 2e dagdeel in de HB-ondersteuningsvoorziening wanneer:

- De leerling reeds deelneemt aan de ‘reguliere’ HB-ondersteuningsvoorziening;
- Er in een gezamenlijk (voortgangs- en evaluatie)gesprek (ouders, school én HB-ondersteuningsvoorziening) wordt geconstateerd dat de mogelijkheden binnen de eigen school, het schoolbestuur en de reguliere dag HB-ondersteuningsvoorziening onvoldoende zijn om volledig tegemoet te komen aan de onderwijs- en ondersteuningsbehoeften van de leerling;
- Als gevolg hiervan het welbevinden/de schoolbeleving van de leerling sterk onder druk staan en/of de leerling zich ongunstig ontwikkelt.

Indien op basis van een gezamenlijk gesprek (ouders, school en HB-ondersteuningsvoorziening) wordt geconstateerd dat de behoeften van de leerling vragen om een 2e dagdeel maatwerk binnen de HB-ondersteuningsvoorziening, dan melden de HB-leerkrachten dit bij de coördinator en kan de leerling starten.

Locaties

De HB-ondersteuningsvoorzieningen bieden vier reguliere groepen én sinds schooljaar 2024-2025 een maatwerkgroep aan. We zijn gehuisvest binnen twee reguliere basisscholen binnen het samenwerkingsverband; op de ene locatie draaien we 3 reguliere groepen en de maatwerkgroep, op de andere locatie 1 groep.

Groep	Locatie	School	Dag	Leerkrachten
1	Wognum	Hieronymusschool	Maandag	Marije en Paul
2	Enkhuizen	De Hoeksteen	Dinsdag	Krista en Cassandra
Maatwerk	Wognum	Hieronymusschool	Woensdagochtend	Cassandra en Marije
3	Wognum	Hieronymusschool	Donderdag	Amber en Paul
4	Wognum	Hieronymusschool	Vrijdag	Marije en Amber

Team

Elke groep biedt ruimte aan zestien leerlingen[3] en wordt begeleid door twee leerkrachten. Met deze leerkracht-leerling ratio is volop ruimte voor intensieve begeleiding, coaching en ondersteuning. Daarnaast kan de groep (op momenten) worden gesplitst bij een grote leeftijdsrange, om zodoende met groepen van meer gelijk ontwikkelingsniveau te werken. Tot slot maakt het werken met twee leerkrachten het mogelijk te voldoen aan de wettelijke normen voor wat betreft aaneengesloten werktijd voor leerkrachten.

De leerkrachten zijn in dienst bij een eigen schoolbestuur en worden ingehuurd voor de levering van onderwijsdiensten in de HB-ondersteuningsvoorzieningen. De leerkrachten zijn geworven op basis van hun ervaring en/of expertise op het gebied van (het begeleiden van) hoogbegaafde leerlingen én op basis van hun vaardigheden in (zelf)reflectie, coachen, communicatie, creativiteit en flexibiliteit.

De leerkrachten vormen samen een team en dragen gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor het aanbod in alle groepen. Er wordt veel overleg gevoerd om de werkwijze zowel in algemene zin als ten aanzien van individuele leerlingen te optimaliseren en regelmatig vindt intervisie plaats onder (bege)leiding van de coördinator van de HB-ondersteuningsvoorzieningen.

Ons team bestaat in schooljaar 2026-2027 uit de volgende collega's:
- Cassandra Dietz
- Marije Beitschat
- Krista Besteman-Knijn
- Paul Klompe
- Amber Luppens

Coördinatie

De coördinator van de HB-ondersteuningsvoorzieningen, Anna Lont-Zuidema, vormt de schakel tussen het samenwerkingsverband en de leerkrachten.

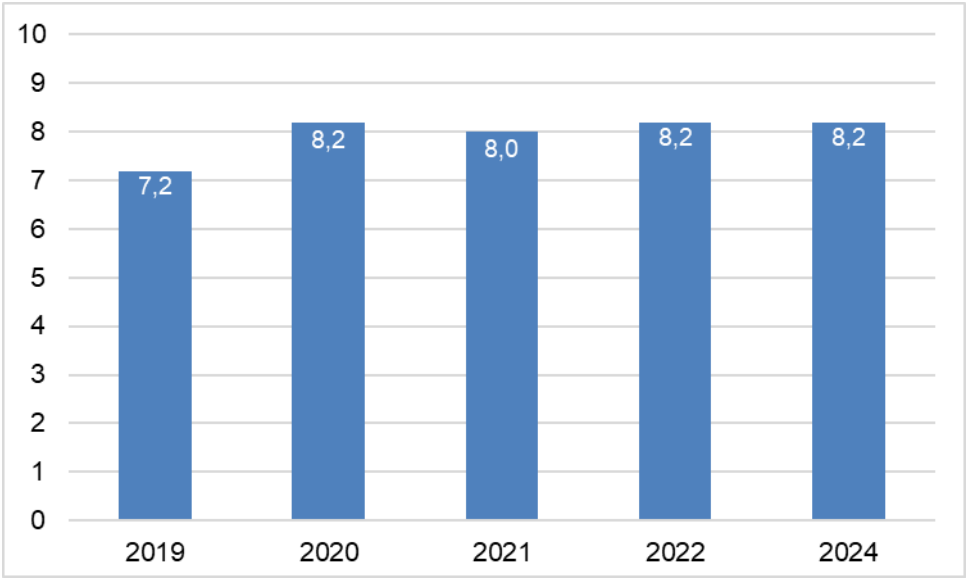
Taken van de coördinator:
- behoudt overzicht op aanmeldingen en bezetting;
- denkt mee over ontwikkeling en kwaliteitsbewaking;

[3] Indien in een groep meerdere jonge leerlingen en/of leerlingen met intensievere behoeften deelnemen, kunnen de leerkrachten besluiten het maximale leerlingaantal (tijdelijk) te verlagen.

- organiseert intervisie en overleg met de leerkrachten waarin onderwijskwaliteit, curriculum, casuïstiek, etc. centraal staan;
- organiseert nascholing;
- correspondeert / verzorgt terugkoppeling met / naar het samenwerkingsverband;
- monitort en evalueert de doelstellingen, kwaliteit en tevredenheid met betrekking tot de HB-ondersteuningsvoorzieningen.

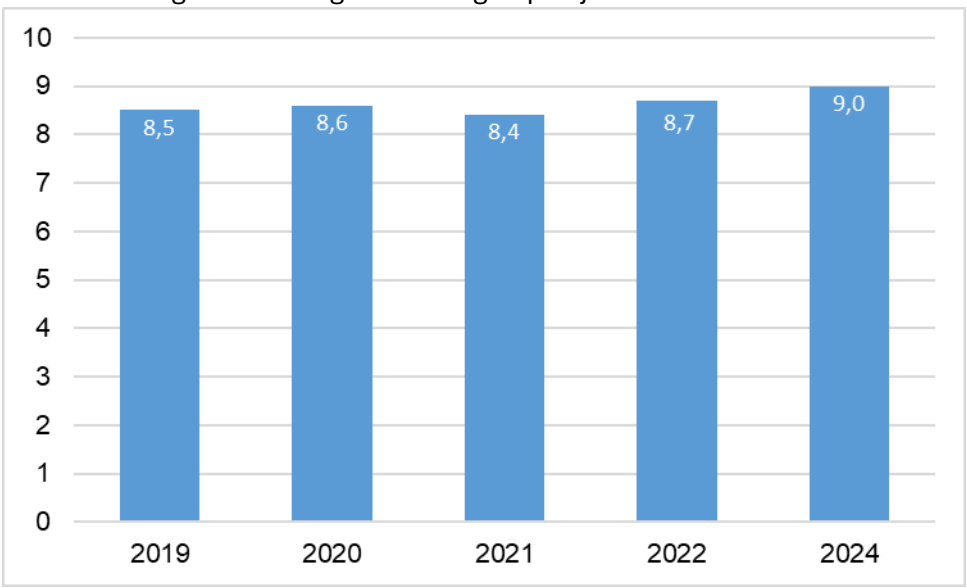
Kwaliteit

Wij streven naar een hoge kwaliteit en meten geregeld de tevredenheid en waardering van ons aanbod bij scholen en ouders. Hieronder de gemiddelde waardering die scholen uitspraken over de HB-ondersteuningsvoorzieningen in de afgelopen jaren:

Aantal respondenten scholen
2019: n=11, 2020: n=9, 2021: n=7, 2022: n=19, 2024: n=29

En hieronder de gemiddelde waardering die ouders uitten over de HB-ondersteuningsvoorzieningen in de afgelopen jaren:

Aantal respondenten ouders
2019 : n=10, 2020 : n=32, 2021: n=19, 2022: n=17, 2024: n=28

De feedback en aanbevelingen die scholen en ouders jaarlijks geven, wordt betrokken bij de verdere ontwikkeling van onze voorzieningen. Middels teamoverleg, intervisie en nascholing werken wij aan borging en voortdurende verbetering van onze kwaliteit.

Monitoren ontwikkeling van de leerling (en thuisschool)

Deelname aan een HB-ondersteuningsvoorziening kent geen minimale of maximale duur, maar is gebaseerd op tijdelijke deelname. Uitgangspunt is het versterken van de leerling en de thuisschool, zodanig dat extra ondersteuning in een voorziening niet meer nodig is en de leerling (weer) kan profiteren van passend onderwijs op de eigen basisschool.

De ontwikkeling van elke leerling wordt zorgvuldig gevolgd en circa twee keer per jaar vinden gesprekken plaats met de leerling, ouders, leerkracht(en) van de eigen basisschool en de HB-ondersteuningsvoorziening. Hierin wordt de ontwikkeling van de leerling in brede zin en specifiek ten aanzien van de persoonlijke leerdoelen besproken, de actuele mogelijkheden en ontwikkeling(en) op/van de thuisschool en wordt beoordeeld of leerling en school voldoende zijn versterkt om deelname aan de HB-ondersteuningsvoorziening te beëindigen.

In- en uitstroom

Instroom vindt doorgaans plaats na schoolvakanties. De planning van de TCO is hierop afgestemd.

Na het TCO-besluit wordt vanuit het team een intakegesprek met leerling, ouders en school gepland. In dit gesprek wordt kennis gemaakt, uitleg gegeven en afspraken gemaakt over de groep waarin de leerling kan instromen en de persoonlijke ontwikkeldoelen van de leerling (zie verder paragraaf ‘persoonlijke ontwikkeldoelen’).

Beslissingen omtrent uitstroom worden altijd in gezamenlijk overleg tussen de leerkrachten van de HB-ondersteuningsvoorziening, de leerling zelf, ouders en thuisschool gemaakt. Dit gebeurt doorgaans tijdens de periodieke voortgangs- en evaluatiegesprekken.

Indicaties voor uitstroom kunnen zijn:
- Gewenste groei doorgemaakt op persoonlijke ontwikkeldoelen (al dan niet in combinatie met ontwikkeling en versterkt aanbod op de thuisschool)
- Verminderde motivatie bij de leerling (gedurende langere tijd)
- Aanbod van HB-ondersteuningsvoorzieningen blijkt niet passend bij ondersteuningsbehoefte/-vraag van de leerling

Leerlingen in groep 8 blijven in principe niet tot het einde van het schooljaar in de HB-ondersteuningsvoorziening. Afhankelijk van hun ontwikkeling en behoeften en in gezamenlijk overleg stromen zij uit na de kerst-, voorjaars- of meivakantie. Daarna kunnen zij zich volledig richten op de afronding van hun schooltijd (met o.a. kamp, musical) op de eigen basisschool.

Praktische zaken

Lestijden en brengen/halen
De HB-ondersteuningsvoorzieningen starten om 8.45 uur. Om 8.20 uur gaat de deur open en kunt u uw kind in de klas brengen. Voor sommige ouders zal dit samenvallen met de schooltijden van broertjes en/of zusjes. Wij begrijpen dat het kan voorkomen dat u uw zoon/dochter iets later komt brengen of halen. Om 14.00 uur eindigt de dag in de HB-ondersteuningsvoorziening.

U bent als ouder zelf verantwoordelijk voor het vervoer van uw kind naar de HB-ondersteuningsvoorziening. Indien mogelijk kunt u carpoolen met ouders van andere kinderen.

Pauzes
We houden een korte pauze rond 10.15 uur. De lunchpauze is rond 12.15 uur. Wilt u uw kind iets te eten/drinken meegeven voor beide pauzemomenten? Wij zijn voorstander van gezonde tussendoortjes. In beide pauzes spelen de kinderen buiten.

Ziekte leerling
Bij ziekte van de leerling, melden ouder(s)/verzorger(s) dit tijdig bij de leerkrachten van de HB-ondersteuningsvoorziening én aan de eigen basisschool. De leerkrachten van de HB-ondersteuningsvoorzieningen kunt u bereiken door te bellen naar:
Locatie Wognum: 0657509734
Locatie Enkhuizen: 0657276234

Ziekte leerkracht HB ondersteuningsvoorziening
Bij ziekte van één van de leerkrachten van een HB-ondersteuningsvoorziening wordt eerst bekeken of de andere leerkracht de groep leerlingen alleen kan opvangen. Mocht dit niet mogelijk of wenselijk zijn, krijgen de ouders en leerkrachten bericht. Het kind bezoekt dan de eigen basisschool.

Vakantierooster
Wij volgen het adviesrooster van de overheid voor regio noord.

Herfstvakantie	10 oktober t/m 18 oktober 2026
Kerstvakantie	19 december 2026 t/m 3 januari 2027
Voorjaarsvakantie	20 februari t/m 28 februari 2027
Meivakantie	24 april t/m 2 mei 2027
Zomervakantie	10 juli t/m 22 augustus 2027

In de eerste week (week 34: 17 augustus t/m 21 augustus 2026) en de laatste week (week 27: 5 juli t/m 9 juli 2027) van het schooljaar is er **geen** les in de HB-ondersteuningsvoorzieningen.

Contactinformatie

Locaties
HB-ondersteuningsvoorziening Wognum (ma, woe, do, vrij)
Locatie: Hieronymusschool
Telefoon voorziening Wognum: **0657509734**

HB-ondersteuningsvoorziening Enkhuizen (di)
Locatie: De Hoeksteen
Telefoon voorziening Enkhuizen: **0657276234**

Teamleden

Cassandra Dietz:	c.dietz@passendonderwijswf.nl
Marije Beitschat:	m.beitschat@passendonderwijswf.nl
Paul Klompe:	p.klompe@passendonderwijswf.nl
Krista Besteman-Knijn:	k.besteman@passendonderwijswf.nl
Amber Luppens	a.luppens@passendonderwijswf.nl

Coördinator
Anna Lont-Zuidema a.lont@passendonderwijswf.nl
M 06 58 88 80 18

Begaafdheidsdeskundige
Eén van onze leerkrachten in de HB-ondersteuningsvoorzieningen, Cassandra Dietz, heeft ook de functie van begaafdheidsdeskundige van het samenwerkingsverband. Zij kan door alle scholen binnen het samenwerkingsverband worden geconsulteerd, naast of voorafgaand aan een traject (aanmelding) bij een HB-ondersteuningsvoorziening.
E c.dietz@passendonderwijswf.nl

Bijlage 1: Afspraken voor deelname aan HB-ondersteuningsvoorziening

Passend onderwijs
WEST-FRIESLAND

<u>Afspraken en voorwaarden voor deelname HB-ondersteuningsvoorziening</u>

…… (NAAM LEERLING)

…… (NAAM SCHOOL)

…… (DATUM)

Plaatsing in de HB-ondersteuningsvoorziening kan enkel succesvol zijn als aan een aantal randvoorwaarden wordt voldaan. Wij maken graag heldere afspraken met u en vragen u deze afspraken na te leven. De belangrijkste afspraken voor het welslagen van de deelname worden hieronder genoemd:

Afspraken:

- Plaatsing in de HB-ondersteuningsvoorziening is een beslissing die genomen is in het ondersteuningsteam in samenspraak met de ouders; de overige teamleden dienen geïnformeerd te worden;
- Ouders regelen zelf het vervoer voor hun kind naar de voorziening (brengen en halen), eventueel in samenspraak met ouders van andere deelnemende leerlingen;
- Deelname gaat vóór andere activiteiten of vrije dagen op de eigen school. Dit betekent dat de leerling altijd aanwezig is, tenzij verhinderd door ziekte of calamiteiten. De leerling heeft een time-out kaart die hij naar eigen keuze driemaal per jaar kan inzetten op momenten dat hij toch liever deelneemt aan (bijzondere) activiteiten op de eigen school. De inzet van de time-out kaart wordt tenminste 1 week van tevoren aangevraagd bij de leerkrachten van de HB-ondersteuningsvoorziening;
- Binnen de HB-ondersteuningsvoorziening wordt een aantal keer per jaar een voortgangs- en evaluatiegesprek gehouden over elke leerling. Ten aanzien van de precieze frequentie en planning worden voor elke leerling aparte afspraken met ouders en thuisschool gemaakt. In deze gesprekken wordt onder andere besproken welke ontwikkeling of groei zichtbaar is ten aanzien van de persoonlijke doel(en) van de leerling en wordt besproken of de noodzaak voor langere deelname aan de voorziening nog aanwezig is. Van school wordt verwacht dat tenminste één afgevaardigde (leerkracht, intern begeleider) bij deze gesprekken aanwezig is en van ouders wordt verwacht dat ten minste één van hen aanwezig is;

- De school stelt de leerkracht(en) van de HB-ondersteuningsvoorziening tijdig op de hoogte van belangrijke ontwikkelingen c.q. acties, zoals bijvoorbeeld het overslaan van een groep of de overstap naar ander onderwijs of een andere school buiten het samenwerkingsverband;
- Vanuit de voorziening wordt leerstof c.q. opdrachten uitgewisseld met de basisschool. De leerling krijgt wekelijks een opdracht die hij/zij op de eigen basisschool moet verwerken. De groepsleerkracht zorgt ervoor dat hier tijd voor wordt vrijgemaakt binnen het rooster en biedt de leerling passende begeleiding bij het uitvoeren van deze opdrachten;
- De leerling is gemotiveerd om actief mee te doen aan de activiteiten in de HB-ondersteuningsvoorziening en ouders stimuleren hun kind hierin waar mogelijk.

Ondergetekenden komen de bovengenoemde afspraken na:

	Naam	Handtekening
Ouder/verzorger 1	.....	.....
Ouder/verzorger 2	.....	.....
Directeur van de basisschool	.....	.....
Groepsleerkracht	.....	.....
Leerkracht HB-voorziening	.....	.....

.....(plaats) , d.d. .....